

МИНТЕ, ИНИМЪ ШИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 5

ЛѢНІ, 2. ФЕВРЪАРИЕ

1848.

Тръсврі дін віеага мітрополітэлѣ
Beniamin.

II.

Dispozitiea мітрополітэлѣ Beniamin кѣтръ фачері де віне ші мілостеніі ажѣсе дѣсфършіт пѣлѣ ла патімъ. Чѣа де пе зрмъ монедъ, чѣа де пе зрмъ хаіпъ о хъръзіа маі кѣ зшзрінгъ декѣт кѣм хъръзеск вогадіі пощрі прісоаселе лор. Фіекаре вѣдзѣвъ, фіекаре фаміліе скѣпътатъ аваа пенсіі дін каса лѣі пріватъ. Маі тѣлді фіі де преот ші копіі орфані аѣ лѣат крещере ші аѣ прііміт едѣкадіе кѣ спеселе лѣі, дінтре карі зніі съ афлъ рідікаді ла рангѣрі не пѣдеждзіте ші ажѣшші дѣ посідіі фаворавіле. Стреініі ка ші пѣтѣатеніі тотдеазна афла дѣ мітрополітѣл Beniamin зѣ адеврѣат меченате. Пріп зр-таре не авѣнд нічі одатъ міжлѣче мате-ріале аналоѣе кѣ галастоміеа са ші кѣ тѣлдітѣа невоешілор, адесеа трезѣе съ охтезъ дѣ стріпторіре. Сказѣл мітропо-ліеі дѣ зілеле лѣі Beniamin ера околіт де зѣ персонаж фоарте пѣтерос. Архіереі, архімандріді, кѣлзгѣрі ші шірені, дѣпъ-тріді, саѣ маі віне дѣзѣчіді декѣм съ вѣд дѣ мітрополіа де астѣзі петречеа фіекаре ка дѣ сіпѣл лѣі Авраам, дѣ ківерніселі посітіѣе ші дѣ чѣа маі дѣвелшзгѣтъ маѣл.

Каснічіі каснічлор дѣкѣ авааѣ дѣствеле міжлѣче де ківернісѣалъ, ші пріп тѣіпеле секретарілор, іар маі кѣ сеамъ пріп тѣі-пеле кѣпоскѣділор конфіденці се стрекора зіоа ші нѣптеа фѣрѣ тѣсврѣ азр ші ар-цінт; дін прічініѣ кѣ Beniamin атѣт де пѣ-ціп шіаѣ вѣтѣт міптеа кѣ сѣмеле лѣатѣрі-лор ші але датѣрілор, дѣкѣт пѣлѣ ла мѣр-теа са вѣаѣ воіт съ кѣпоскѣ нічі тѣкар кѣрсѣл монеделор кѣренте. Дѣ асѣменѣа дѣпрецізѣрѣрі ера дар преа фіреѣе ка дѣ тіпѣлѣ кѣнд зпеле персоанѣ дін челе маі апропіете се дѣека дѣ азр, мітрополітѣл Beniamin съ охтезе ші съ дѣкѣ ліпсѣ кіар де міжлѣчеле тревзітѣре пентрз ажѣторѣл тѣтѣрор пѣпорочіділор чѣ'л пѣзѣеа.

Дѣ зна дін зіле і се дѣфѣдішѣ зѣ жідов, черѣндѣі кѣ лѣврімі зѣ ажѣтор де зече галбені спре аконоеріреа зпѣі маі тревзінге, ші пентрз кѣ секретаріі мітро-поліеі дѣнегасерѣ аі пѣтѣра, Beniamin де-те жідовзлѣі преціосѣл съѣ орнік (часор-нік), ка съ'л аманетезе зпде ва гѣсі сѣта претіпсѣ. Валѣреа аманетѣлѣі, маі тѣлѣт декѣт кѣцетеле дѣкѣрѣкѣторілор де пѣле ла сѣміле мітрополіеі дѣ невоірѣ съ пѣ-тере дѣдатъ галбеніі жідовзлѣі ші съ дѣпѣрѣкѣ орнікѣл ла пріпріетарѣл лѣі.

Аѣ пост де ажѣис съ афлъ мітропо-літѣл Beniamin ачѣст метод, ка съ фѣкѣ

съ і се рескъмпере орнікъл дп тоате зі-
леле де пе ла зпії алдіі, дпкът съмеле
че рѣндѣрї, саѣ плѣтїт пентрѣ рѣскѣм-
пѣрареа лѣї, ар акоперї поате прецѣл тѣ-
терор орнічелор дела пої. —

Iashii. Noemvrie 1847. † . . .

К Р И Т И К А.

II,

Чеа д'ѣпгѣѣ карте къ каре ам ешт
ші еѣ дп лѣме фѣ грѣматїка тїпѣрїтѣ дп
Сївїѣ ла а. 1828, ла каре т'а рѣгат зп
doritor de немѣрїре сѣї пѣїѣ пѣмеле къ
с'а тїпѣрїт къ келтѣїала са, фѣрѣ съ деа
пїчі зп обол. Ачеаста с'а лѣкрат дела 1820
ші о dedesem дп маѣскрїс школарїлор
кънд ерам даскал дп Ст. Сава. — Ым-
блам кїпѣл п'атѣпчі съ фак шї еѣ, сѣтї
зікъ шї тїе оатенї профессор; дпсъ о-
поареа ачеаста фѣ ресерватѣ пентрѣ алді
тїпнї шї пентрѣ алте персоане маї про-
копсїте декѣт тїне. — Дп ачел period
de 6 ані ам дат тот ачелор школарї, пе
каре дї кондѣчеам дїп класѣ дп класѣ,
ші традѣкція аритметїчеї, алгебреї, гео-
метрїеї шї трїгонометрїеї лѣї Francoeur;
ам дат дпкъ шї о географїе полїтїкъ шї
алта астрономїкъ, към шї брѣкаре регѣле
despre композиціе.

Атѣт граматїка кът шї челелалте къ-
тева щїнде авеа дпїпте поменклатѣрѣ де
термїнї. Дрѣмѣл ера маї де а се дпчепе
ші кълѣторѣл пе жос, фѣрѣ merinde, фѣ-
рѣ адѣпост, къта съ апѣче пїще къї пе-
тѣмѣмате шї несїгѣре. О вѣрстѣ де 19
анї есте фѣрте нематѣрѣ шї недпчеркатѣ,
маї вѣртос дптр'о царѣ саѣ дптр'о епо-

хѣ, зпде омѣл дѣмѣтѣрѣпеще шї ретѣле
тот копїл.

Дпкїпѣдївѣ апої песте тот локѣл мїї
de коконї Дрѣганї де тот фелѣл, де тѣтѣ
класа шї де тѣтѣ вѣрста. Ачещїа череа,
pretindea, дака іаѣ о карте ромѣнеаскъ
дп тѣлѣ, съ о дпделеагѣ дїп скоардѣ
пѣлѣ дп скоардѣ, шї фїе орї граматїкъ,
орї щїнде математїче, орї трактате фїло-
софїче, орї шї дпсъші медїчїнѣ пе каре
п'о дпделег пїчі дпсъші медїчїї, еї пре-
tindea съ о дпделеагѣ, пентрѣ къ де а-
чеаа есте еа скрїсѣ ромѣнеще.

Прїа зрмаре шї пе кът т'аш фї маї
прїчепѣт пе атѣпчі къ тѣтѣ недпчеркареа
жѣнедїї, съ фак маї вїне, дпсъ тот пѣ къ-
tezam.

Odatѣ, пе кънд ера datina съ факѣ
даскалїї пѣвлїчі епкомїон ла пащере шї ла
крѣчїзн дпїптеа прїндѣлѣї дп dıvan, т'аш
черкат дптр'он епкомїон съ стрекор шї
ворѣа вїртѣте; вѣзѣїс дпсъ къ ера о
марѣ че пѣ се трече. Дп материалїзмѣл
ачела гросолоп ал кївернїселелор вїртѣтеа
се зічеа фапѣтѣ вѣлѣ шї вїртосѣл дѣвѣ-
пѣтѣдїт.

Декѣнд есїстѣ Ромѣнїа, атѣпчі зѣпѣїа
оарѣ зп даскъл, пѣмїт пѣмаї даскъл дпшї
їтадїнѣ съ факѣ ел сїпгѣр о класѣ де грѣ-
матїкъ дїппрезпѣ къ грѣматїка ромѣлѣ,
фѣрѣ сѣї о чѣарѣ пїмїнї де даторїе шї
съ о деа дп тѣїпїле школарїлор. Атѣпчі
дптѣїадатѣ дп опоареа Бѣкѣрѣщїлор се
дпчепѣ зп апалїс граматїкал шї апалїс ло-
дїк дп лїмба ромѣлѣ. Че се пѣтеа дарѣ
ашпента дптр'о асеменеа епохѣ, дѣпѣ къп
се дескрїсе дп тот адеврѣл шї дп тѣтѣ
копїїнда, дела зп жѣне недпчеркат, каре
лїмба ромѣлѣ о щїа пѣмаї д'акасъ, пѣфїїнд
пѣлѣ ачі школе ромѣне? — Фїреще пѣ-

маї о врзїре, зп че пеперфект, о поменклатъръ дївїгїтъ, пєсїгъръ, ефетеръ.

Тот че се по̀те ведеа дп ачеа гръматїкъ есте зп кѣцет констант аласторъ-лѣї а ведеа одатъ рєстабилїте лїтереле стрѣвѣне шї прїп зрмаре еспѣлсіа атътор слове де прїсос пєнтръ лїмба ротънѣлѣї; о дїстрївѣдїе методїкъ, шї ашезарєа элементелор ла локѣл лор; пзперєа пърдї лор квѣпѣлѣї, скѣпате дїп амєстєкѣл пєдантизмѣлї грек, пзперєа лор дѣпъ черєрєа зпєї гръматїче зпїверсале, зпєї гръматїче фїлософїче; апалїсѣл элементелор лїмбѣї, дескѣркарєа артїколѣлї де свѣстантїв, кѣ дрєпѣл лѣї шї дѣпъ адеврѣтата лѣї фїїндѣ; перїрєа ачєлѣї з л че пєдєспѣтѣра лїмба шї о фъчєа пєкѣпоскѣтъ, мѣтѣнд пє з ла локѣл лѣї дп фїналѣл свѣстантївелор, шї лѣї л дѣндѣї фїналѣл чєл адеврѣрат ѣ че дп реклѣта патѣра лѣї шї алте асємєнєа. Дака ачєстєа свѣт нїдѣ адеврѣратє сєрвїдїѣрї пєнтръ лїмба ротънѣл, сѣптєм даторї фїїнда лор, атѣт де тїмпѣрїе шї вїне вєнїтъ ла дѣчєпѣт, методѣлѣї лѣї Kondїліак, алє кѣрѣї оперє фїлософїче 'мї аѣ фост стѣдїл копїлѣрїєї, кѣтм шї ідео-лѣїа лѣї Трасї, асѣпра кѣрїї фъчєа лекдїї дп шкѣла елєнїкъ D. кѣлчєрѣл Іатропѣлѣ. Дѣсѣ пє кѣт гръматїка ротънѣл, кѣтєз а зїчє, а дпалїтат дп метод, пє атѣта а дпаноїат дп поменклатѣра датъ д'ѣпѣтѣя ѳрѣ де пєтѣрїторѣл Ієпакє Вѣкѣрєскѣл.

Пѣлѣ ачї ворѣїѣ шї єѣ ка тот отѣл де калїтѣдїлє салє, де вравѣрїлє салє, че кѣтє одатъ нїчї нѣ лє арє; дѣсѣ єа сѣ вєнїтм шї ла пєажѣпєрїлє Длѣї Сарсїлѣл асторѣл чє чїтїа ла фїлософї, шї прїма кѣндїцїє а пѣтїрїлор о зїтасє кѣ тотѣл.

Єстє о зїкѣтѣрє вєкїє ротънѣл: „Nѣ є апєвоїє а зїчє воѣ вєрєаз Бѣрлѣвєрєаз, чї

є апєвоїє а дѣрлѣвїрлѣвєрєзї, дѣрлѣвїрлѣвєрєзїтѣра воїлор дїп вачєлє Бѣрлѣвєрєзєа-пѣлѣї.“

Ачєаста о азїам кѣнд єрат копїл шї пє дптрєчєам а о зїчє їтє фърѣ а пє дппєдєкє, шї аш фї фѣкѣт маї вїне кѣнд адѣпѣтм шї дпкїєїам гръматїка, сѣ'мї фї адѣс амїпѣтє де пѣмєлє чєлє адеврѣратє алє лѣкѣрѣрїлор, кѣтм сѣ сє дєа пѣтє карактерїстїчє а сє дєстїпѣчє зп лѣкѣрѣ де алѣл. Сє квєвєнїа адїкѣ а сє маї дѣрлѣвѣрлѣвєрєзї оарєкѣтм ачєлє кѣцєтє дєспрє карє авєам сѣ трактєз.

Апої маї класїк щїам їарѣ пє дїп а-фѣрѣ: *ἀρχὴ φιλοσοφίας ἢ τῶν ὀνομάτων ἐξέτασις*, шї мїє кѣнд ам фѣкѣт гръматїка, кам пѣ-дїп, кѣтм сє вєдє 'мїа трєкѣт прїп мїпѣтє кѣ ар фї фост зп чє їмпортант шї сєрїос пѣмєлє ѳвѣтєлор кѣ карє вєпїам а дп-вѣдї лїмба дп поменклатѣра граматїчєї.

Сє вєнїтм акѣтм ла ачєастѣ поменклатѣрѣ.

Мѣлѣвѣмєск лѣї Dѣтпєзєѣ, кѣ фърѣ сѣ тѣ спєрїїѣ де атѣдїа шї атѣдїа Дрѣ-ганї, ам пѣтѣт сѣ ам кѣрацїѣл свѣстантї-вѣлѣї сѣ'ї зїк свѣстантїв, пє свѣстантївї сѣ'ї дппарт шї єѣ ка тѣтѣ лѣтѣа дп ма-тєрїалї шї ідеалї, шї сѣ нѣї фак матєрїал-нїчї шї ідеалнїчї; пє чєї матєрїалї їарѣ сѣ'ї свѣдппарт дп кѣтѣї, пропрїї шї кол-лєктївї — їар крєщїпєцѣ шї фърѣ де пѣ-кѣтє. — Ачї сѣ фачє о ѳвєрѣвѣцїє: прє-кѣпат де лїмба елєнїкъ дп карє ачєстє ворѣє свѣт де цєпєрє пєтѣрѣ, ам дат пє атѣчї шї єѣ карактер де пєтѣрѣ свѣстан-тївѣлѣї, шї ла пѣлѣрал сє вєдє: свѣстан-тївє матєрїалє, ідеалє . . . вѣдє акѣтм зїк: свѣстантївї, матєрїалї, нѣчл. Карє є маї вїне, ва дєчїдє ѳрєкѣнд пѣстєрїтатєа.

Ка тот граматїкѣл, ам спѣс вїєт шї

еѣ къ свѣстантивѣм аре дѣъ пѣтере: сѣгѣрит!! шѣ дѣвлѣдѣт!!... Фрѣка де Дрѣганѣ оаре м'а фѣкѣт сѣ ле даѣ асѣел де пѣте саѣ сарсаѣліа теа? Нѣ шѣѣ че сѣ вѣ спѣвѣ. А тѣта шѣѣ къ алта есте *ἐνκλός* шѣ алта *μονομένος*; алта *singulier* шѣ алта *isolé* шѣ еѣ зѣкѣнд пѣтѣр сѣгѣрит есте ка кѣнд аш фѣ зѣс дѣ франгозеѣ *nombre isolé*, шѣ пѣтѣр дѣвлѣдѣт ка кѣнд аш фѣ зѣс *nombre multiplié*. Сѣгѣрит есте зѣ партиѣипѣ ал верѣвлѣ сѣгѣрѣе, шѣ сѣгѣлар есте ворѣа че аратѣ спѣдѣа дѣ *individua-litate*, дѣ зѣпѣе. А чѣеашѣ дѣферѣнгѣ есте шѣ дѣотре дѣвлѣдѣт шѣ пѣлѣрал. Чѣне м'а пѣс пе мѣне саѣ дѣпѣ чѣне м'ам лѣват сѣ пѣ лас термпѣипѣ консакрадѣ дѣ лѣмба пѣтѣр реѣепѣрадѣ прѣп Іѣнаке Вѣкѣрескѣ шѣ сѣ десѣпа пе ромѣп, прѣп ворѣеле сѣгѣрит шѣ дѣвлѣдѣт, дѣп тоатѣ Евѣропа, а 'л фаче сѣ пѣ се дѣцѣлеагѣ кѣ пѣчѣ зѣвл дѣп фѣрадѣп сѣѣ, ворѣвѣнд десѣре ачѣлашѣ лѣкѣр?

Цѣпереле свѣстантивѣлѣ 'л ам пѣмпѣт пѣам! шѣ тоѣ Дрѣганѣпѣ 'мѣаѣ зѣс: браво!

Дѣсѣ, Домпѣеле Сарсаѣлѣ, че аре а фаче цѣпереле лѣпѣ Платѣп шѣ Арѣстѣтеле кѣ пѣамѣвл зѣгѣреск шѣ воерѣп де пѣамѣрѣп? Апоѣ, вѣрѣват (кѣ барѣвѣ) есте партиѣипѣл верѣвлѣп вѣрѣваре, шѣ пѣам вѣрѣвѣтѣск есте ка шѣ кѣм с'ар зѣче дѣ лѣмба франѣезѣ *race barbue* саѣ *barbatesque*. Фѣпалѣл дѣп еск есте шѣ дѣп лѣмба ромѣпѣ ка дѣп тѣте лѣмѣеле свѣрѣп зѣп фѣпал, каре кѣлѣтивѣндѣ се с'ар кѣвенѣ а се авѣзѣ фѣрте рар, пѣтѣр кѣ пѣте а провѣнѣдѣе, а цѣрг (жаргон), а капалѣе: грѣтѣск, солѣдѣтѣск, вѣрлѣск, шѣ прѣп зѣрѣаре вѣрѣвѣтѣск, фѣтееск шѣчл.

Прѣп зѣрѣаре цѣперѣ масѣвлѣп шѣ фѣмпѣпѣп свѣпт термпѣипѣ чѣѣ аѣвѣзѣрадѣ прѣп каре лѣмба ромѣпѣп се кѣвѣне шѣ дѣпѣ орѣпѣпѣеа

еѣ, шѣ дѣпѣ лѣѣкѣ а се еспрѣма дѣп гра-матѣкѣ.

Пе вѣтѣл пѣтѣрѣ, ка зѣп пѣтѣрѣ че е, 'л ам лѣсат тот пѣтѣрѣ; іар дака 'шѣ ар фѣ пѣлесѣт прѣп кап сѣѣ зѣк пѣчѣ-зѣвл-пѣчѣск, рѣтѣвѣпа ка дѣпсѣл тот аша, дѣп марѣа теа лавѣдѣ шѣ свѣвенѣре шѣ дѣп авлѣвѣеле дрѣгѣпѣале.

Акѣм десѣкѣсѣѣ граматѣка ла кавѣрѣ, шѣ вѣзѣвѣ дѣп марѣа теа мѣрѣаре кѣ ле ам пѣмпѣт тот кавѣрѣ, шѣ дѣкѣ: *nominativ*, *genitiv*...; іар пѣ: кѣдѣре пѣмпѣтѣре, пѣмпѣтѣре...; шѣ ам дат мѣрѣре чѣлѣп дѣотѣрѣ чѣѣ де свѣс кѣ п'ам фѣкѣт шѣ зѣп асѣтѣнеа пѣкѣат, кѣ аш фѣ мерѣтат сѣ мѣ іа де вѣѣ дрѣчѣп шѣ сѣ мѣ фрѣгѣп пе кѣрѣвѣпѣ Геенеѣ. Еѣ тот авѣзіам маѣ дѣкоа кѣдѣре, кѣдѣре пѣмпѣтѣре, шѣ дѣмпѣ тот пѣвѣам мѣпѣпѣле ла окѣ ка кѣм еѣ іаш фѣ фѣст пашѣл; дѣсѣ іар вѣне кѣ м'а скѣпат *Dsmnezeѣ*.

Деклѣпѣадѣа іарѣ рѣмасѣ тот деклѣпѣадѣе; дѣсѣ вѣз, шѣпѣ, ка пе пѣцѣ авѣсѣаторѣ ла жѣвѣекѣта чѣеа дѣпѣ зѣрѣтѣ, шѣ вѣрѣвѣтѣшѣ шѣ фѣтеесѣшѣ, дѣп еспрѣсѣпѣле, „деклѣпѣадѣе де вѣрѣвѣтѣшѣ, деклѣпѣадѣе де фѣтеесѣшѣ“ вѣпѣ дѣсѣ маѣ ла зѣрѣтѣ: „деклѣпѣадѣе де пѣтѣре,“ каре маѣ атѣрѣпѣ оарѣкѣм дѣп вѣлапѣчѣѣ; дѣсѣ тот пѣкѣте маѣ мѣлѣте.

Пѣтѣрѣ асѣѣдатѣ десѣтѣл пѣтѣрѣ капѣтѣвлѣ свѣстантивѣелѣор. Сѣ вѣпѣп дѣсѣ ла о жѣвѣекѣтѣ маѣ дрѣапѣтѣ. Вѣне, *domnѣlor*, еѣ ка ом кѣ пѣкѣтелѣ тѣеле, кѣ эпоха теа, кѣ пѣажѣвоцѣрѣле тѣеле 'мѣ ам авѣт пѣвоѣле саѣ ерѣрѣле; *dsmпѣавѣѣстрѣ* дѣсѣ че авѣдѣ де вѣ цѣпѣцѣ де дѣпсѣеле ка орѣвл де гард? Мѣе мѣ с'ар кѣвенѣ сѣ вѣ фѣѣ рѣкѣпѣоскѣтѣор, кѣнд дѣмпѣ вѣперѣадѣ кѣ атѣта рѣлѣцѣо-сѣтѣте пѣцѣе пѣкѣте граматѣкале аша де марѣ; дѣсѣ фѣпѣнд кѣ шѣѣ кѣ глѣорѣа шѣ о-пѣарѣа лѣмпѣпѣ ачѣстѣѣа свѣпт десѣертѣчѣпѣе

dincolo de viață, къ кът тѣ лѣвади ши
 ши adoptați nepăsătoare trecurte, къ а-
 тѣта simț къ ми се догрєвїазь съфлетѣ.
 Въ шѣртѣресек ши кѣрѣденїа inimii неа-
 жѣнѣрїле ши nepăsătoare зпѣ Carcailъ
 de 19 ani; пенѣтрѣ че дѣмнеавѣстрѣ съ вї
 се факъ о adoilea патѣрѣ? Кѣпощєдї-ле
 ши дѣмнеавѣоастрѣ, ши aide съ не шивоим
 ка съ пѣ траѣем пѣкатѣ къ тоѣї цєне-
 раѣїлор фїѣторє. Че не-а грєшїт нѣж
 нїтѣа ши постєрїтатєа ка съї легѣш пѣ-
 катєлє ши ignorađa pѣстрѣ дрепт вїртѣѣї
 ши кѣпощїнде? I. E.

Спїче дїн фїлософїа вїєдїї.

(Дѣпѣ Е. В.)

Казса фундаменталъ а неферїчїреї пѣ-
 стрѣ ѣ къ пѣ не кѣпѣщєт, нїчї прїчєпєт
 depun lipselє proprie. Анѣтрѣ некѣм-
 пѣнїтє спєранѣє (пѣдѣждї) дєспрє венїтѣ-
 рїѣ кът пєщїї ши трєажѣ лѣптѣндѣне ши-
 чет дїчет, спорїт не калєа вїєдїї, фѣрѣ
 съ не атїпѣт варєт de о вїѣлѣ дїн кѣтє
 не шивїє къ мїросѣл. — Кѣнд ши старєа
 че неаѣ ашезат пронїа неам есамїна (ic-
 шїтї) прє пої шишї маї къ атѣрѣнтѣл, пѣ
 ам алєрга дѣпѣ флорї маї тѣлѣт вєдєрѣсє
 дєкът мїросїтѣрє, пѣ не ар кѣвѣта съ ши-
 рїѣїт атѣта атѣрѣчѣне дїн потїрѣл вїєдїї.
 Тот дїсѣл арє сѣрєлє фортѣнєї салє. Чїне
 пѣ своарѣ къ мїнтєа афарѣ de чеаркѣнѣл
 лѣї, ши арїа ачєлѣїаш ва афла вїаѣт пѣлѣ-
 кѣтѣ ши шларѣ. — Сѣрѣтєа прє нїтєнє пєр-
 сєкѣвєаѣ (prїgonєщє) — пої о пєрсєкѣвѣт
 атѣнчї кѣнд нєтѣлѣцѣшїдї de пої лѣпѣдѣт
 дѣлчєдїлє єї — не пѣлпѣтєт шѣртѣрѣнд
 ши контра аспрїтєї; тѣкѣркѣ дѣнса асє-
 нєнєа нєгѣдєтѣрїлѣї авѣт de прїсѣс ши-

parte din teacuril сѣѣ — daznѣ (партѣѣ),
 пенѣтрѣ къ пої фѣрѣ кѣрѣдєрє прѣдѣт,
 пѣл шиїт прєдѣї, салѣ пѣ прїчєпєт ал ши-
 трєвїнда кът сѣр кѣвенї! — Нѣ ѣ отѣл
 ши старє атѣт de змїлїтѣ пѣскѣт не ро-
 тоголѣл пѣтѣнтѣлѣї кът спрє шѣлгѣїрєї
 съ пѣ се дєсѣѣлѣтє не кѣмпѣл вїєдїї кѣтє
 о флѣрє фортѣс мїросїтѣрє, прєкът нїчї
 de старє атѣт пѣртїнїтѣ кът пєстє рєзєлє
 шѣрїрєї, фєрїчїтѣрєї лѣї съ пѣ арѣчє зпє-
 орї ѣрѣва зрїсїтѣ кѣтє о пєатѣ 'пѣтѣкѣсѣ;
 — шѣлѣдѣчєсє ла фєрїчїтєрє сѣѣт: imina
 къ мїнтєа; ши трѣнѣлє, ши шатѣ къ ѣ dїvї-
 натѣ (гѣчїтѣ) сѣрєа ши трєпрїндєрїї тєлє,
 пѣ вєї рєтѣчї маї тѣлѣт не калєа ачєстєї
 вїєдїї ши кѣрѣкєтє; — мїнтєа дїспѣнѣ inimєї
 къ прївєгїєрє рѣтєгѣнд тот пасѣл, есамї-
 пѣнд тѣтѣ фапѣта, ашєа тѣ вєї кѣлєцє авр
 дїн арїнѣ, пѣлѣт кѣнд алѣї сѣѣвїнд — сѣтѣр-
 тѣнд прїн крєпѣтѣрїлє шѣдїлор ши мїнє
 (вѣї), дєспѣїаѣ de тоатѣ вѣкѣрїа вїєдїї
 вор нїмєрї сїнѣтѣр пєщє пєтрї сєчї, лѣтѣ-
 сє. — Ши сїнѣдї рєсарє, крєщє ши ши-
 флорєщє шѣпѣсѣ арѣорєа вѣкѣрїї, фї ши трѣ
 рѣвдєрє — ащєапѣт сѣї сє кѣкѣ фѣрѣтѣрїлє,
 — пѣлѣт атѣнчї пѣтє рѣтпє дїн рѣтѣрїєї
 вїфортѣл ши вѣнтѣл съ сѣтѣрє маї тѣлѣтє
 дїн єлє, ши сѣ кътє вор рєтѣнє ши трєцї
 кѣпѣтє, къ атѣта вор фї маї гѣстоасє. —
 Нѣшїаї кът imina отѣлѣї пєстє тот ѣ пє-
 сѣфєрїндѣ, пєсѣдїѣсѣ ши прєтїндєрїлє сє-
 лє; de зпдє пѣрчєд амар зѣтѣрѣтѣорєлє
 ши шєлѣчѣнї; апѣї: de кѣтє орї пѣ аѣ з-
 сѣтѣрат маї кѣшїлїт спєранѣа атѣцїтѣорє,
 дєкът пєрѣдѣта авєрє!?

Анѣтрѣчєсєа сѣспїнѣрїлє кът авѣ пѣцї
 маї ши чєатѣт, пѣлѣт 'n zїѣа de асѣтѣї тот
 маї вєршї лєкрїмї фєрѣвїндї, зїчї къ аї маї
 авєа стрїнѣсѣ кѣпѣрїндѣ къ сѣрѣтєа, къ єщї
 кѣпѣтѣшїт къ грєлє асѣпрїрї. Ши сѣ пѣ ашєа

фръдјоре! Контепещете а фї недрепт! Не аскрие тогдѣашна дїе сїнгър вїне ле че'дї вїне дн парте, нїчї днпѣта сїнгър зрїтеї рѣл че те днтїмпїлѣ; кѣт пре алдїї пѣ, аша нїчї пре тїне те персеквѣазъ сѳртеа, пентрѣкъ песте зїверсѣл саѣ лѣте прївегеазъ окїї пропїеї черещї, зндѣ еа дїне а тѣпї фръне ле гввернѣрїї, аколо але зрїтеї сѣпт ферекате, нїчї естѣ ертат а фї тїрапѣ пѣ песте фїлтѣреле кѣзвїтѣтоаре; деїн вїнѣдї пѣрчѣде тот че те амѣреѣе. Мѣ днтревї каре ар пѣтеа фї ачѣеа? Немѣдѣтїреа саѣ не'ндѣстѣлїреа прїо каре те асеме незі вїятѣлѣї рѣсѣдѣат, че арзѣнд де дорѣл обїектелор опрїте ланѣдѣзнеорї челе маї предїосѣ дарѣрї кѣ каре'л днтїе влѣндѣл нѣрїпте; дрепт ачѣеа ка сѣ погї фї ферїчїт, днпїпте де тоате дѣваѣтѣ а кѣпѣще не от кѣ тѳте скѣдерїле, астфелїз сѣ те прїченї кѣт сѣ кѣвїне а дндрепта пофтеле їнеїеї. —

(Ва зрѣта.)

Кѣзвїтѣл М. С. Домѣл Цѣреї рѳтѣпещї, прїн каре дескїсе адѣпареа обѣдеаскѣ дн 18 Іан. 1848. *)

„Вѣзлѣдѣвѣ їарѣшї адѣнацї днтпрѣцїтѣл Меѣ, сїмд ачѣа тѣлѣдѣтїре че їсѣвѳраѣе дїнтр'о деопотрївѣ днкрѣдѣре шї дїн сентїментеле слѣжвѣлор сѣвѣршїте днтр'о зпїре кѣтре патрїе. Лѣкрѣрїле Дѣтпѣавоастрѣ дїн сесїа трекутѣ, каре сѣ ва днсемна кѣ чїпстѣ дн апалеле поастре, аѣ дат маре парте дїн родѣрїле че фѣгѣдѣвїа. — Зече тїї фамїлїї, ал кѣрѳора жѣг

адї сѣвѣрѣмат, вїнекѣвїптеазѣ пѣтеле Дѣтпѣавоастрѣ, фолосїндѣсе де вїнефачерїле слѳвозенїї, шї тїка лор контрївѣдїе адаѳгѣ дїн зї дн зї пѣтѣрѣл челор слѳвозїдї. Естѣ зпї маре прїлеж де ферїчїре пентрѣ пої тогї де а пѣтеа гѣндї кѣ прїн ачѣст лецївїт тїжлок де рѣскѣмпѣраре, песте пѣдїпї анї пѣтѣпѣтѣл рѳтѣпѣск пѣ ва маї хрѣпї декѣт оаменї слѳвозї. — Днтвѣдѣтѣра пѣвїлїкѣ деспре шкоалеле днчѣпѣтоаре шї елементарѣ дн ораше шї сате а лѣат префачерїле шї днтвѣлѣтѣдїрїле кѣтре вѣзлїнда а черѣт. Ам вѣзлѣ пѣдѣжде кѣ асеме неа дн скѣртѣ време воїз пѣтеа депѣрта шї пѣддѣнтѣпѣрїле че днкѣ маї днтфѣдїшеазѣ органїзацїа днтвѣдѣтѣрїеї маї днпалте, ка фїїї поѣтрїї сѣ пѣ маї фїе сїлїдї а се днтстреїна ла о вѣрстѣ, днтрѣ каре сѣвенїреле пѣтѣпѣтѣлѣї зндѣ с'аѣ пѣскѣт, фїїнд днкѣ фѳарте славе, се шѣрг, шї днлокѣле се днтїпѣреск їмпресїї каре дї ласѣ дн зрѣтѣ тѣлѣтѣ време стрїенї шї днтрѣ пѣкѣпошїндѣтѣ деспре а ле дѣрїї лор. — Лецївїреа асѣпра днтвѣлѣтѣдїрїеї соартеї клерѣлѣї челѣї тїк шї а регѣлѣрїї непїтѣрїлор мїтрополїеї шї епїскопїеї лор шї а лѣат дн парте а еї аплїкацїе. Іар днкѣрѣдѣреа ачѣстѣї ап пѣдѣждѣсѣк кѣ фолосїтоареле еї дїспѳзїцїї се вор пѣтѣа днтпїлїнї днтрѣ тоатѣ а лор днтрѣдїпте. — Днтпрѣзѣнареа вѣтїлор прїндїпѣтѣлѣї пострѣ кѣ але Молдавїеї аѣ рїдїкат вѣтѣпѣтоареа ставїлѣ каре опреа слѳводѣл скїтѣ ал продѣктелор лор, адѣкѣнд шї фолос ла обѣщїеїле поастре венїтѣрї. Рѣсѣлтатѣлїдїтацїеї че с'а сѣвѣршїт дн капїтала Молдавїеї а трекут, пентрѣ партеа че нї се кѣвїне, песте прѣдѣл анїлор де маї пїпте, рѣтѣїнд прїсѳс шї венїтѣл еспортациї вїтелор че маї пїпте фѣчѣа парте а кон-

*) Bezı Gazeta Nr. 10.

digitor ачестей оръндирі. — Сметеле че а'дгі хотърят пентрѣ дитродъчереа знеі сѣстеме маі регълате ші маі економиче ла есплоатадіа окпелор поастрѣ, не фъръдъск фолоасе днсетпате. Лжкръріме че с'аѣ зрмат ла ачестѣа дн кърцереа апълві че а днчетат, аѣ ковършіт пѣдеждѣа поастрѣ, ші не даѣ възп днкредингаре къ, маі painte de днплинереа термінзлві челві дн зрмѣ контракт, vom довънді дндоитѣл сѣвршіт де о сѣстемѣ де есплоатадіе маі віне днделеасѣ ші комбинатъ къ днвъзпѣтѣдиріле че даторіа іѣврїеі де оменере череа де тѣлтъ време пентрѣ ачеі марі віноваді каре се осъндеск ла сілніка тѣпкъ. — Партеа жѣдекторѣаскъ а довъндіт ші еа днвъзпѣтѣдирі днсетпате прїп фрѣтѣл че а'дгі пѣс дѣхлві де прїгонере, хотърѣнд о такѣ зшоарѣ днтрѣ адеврѣ, дар дндествѣл къ сѣ стѣвілезе тѣлте пѣдрепте порпирі, ші прїп статорпичереа че а'дгі асігѣрат пропрїетѣдіі, сѣвпїнд векеа стѣпнере ла регълеле прескрїпціеі. Дн зрмѣ ачестор днделепте днспозїдіі, жѣдекѣдіме с'аѣ днпѣдїнат днтр'о пропордіе аша де маре, днкът аствзі аѣ рѣмас вѣмаі патрѣ мїі прїчїніі дескїсе дн оптспрезече мїі че фїгѣра ла днчепвѣтѣл апълві трекѣт. — Іатѣ, Домпїлор, ресълтателе знеі сіпгѣре сесїі, де маре чїпсте пентрѣ Дѣтпѣаваострѣ, ші доведїтоаре де чеа че поате фаче възп днделецере днтре овлѣдѣере ші овѣеаска адѣнаре. — Дн мїжлокѣл вѣкрїеі ші ал пѣдеждїлор че лжкръріме Дѣтпѣаваострѣ лѣсасерѣ дн ініміле тѣтлор, о маре непорочїре неаѣ ісвіт, префѣкѣнд дн чепѣше партеа чеа маі попѣлоасѣ ші чеа маі вогатѣ а капїталей поастрѣ. Овлѣдѣереа а авѣт а дндепліні трїсте дндаторїрі днтр'а чѣеастѣ грозавѣ днпредїзраре, ші есте о

тѣпгѣере пентрѣ Mine de а пѣтеа сокотї къ еа а зрмат днтрѣ тоате дѣлѣ към даторїа а повѣдѣїт'о ші пре кът пѣтереа а ертат'о. Нѣ сѣпт ла дндоїалѣ къ овлѣдѣереа ва авѣа а Дѣтпѣаваострѣ апровадіе ші пентрѣ ажѣтоареле че с'аѣ адѣогат дн каселе пѣвлїче пе лѣпгѣ челе адѣсе де партїкларї, а кѣрора мїлостїврїе с'а арѣтат маі пресѣс де тоатѣ лѣзда. Днпалтеле кѣрді сѣзеранѣ ші протектрїдѣ не аѣ дат ші къ ачест прїлеціѣ довезі пѣтрѣпѣзѣтоаре де а лор компѣтїміре ші пѣтѣрїдїнітѣ дѣрвїчіе, мїшкѣнд дн ініміле поастрѣ чеа маі віе рекѣнодїонѣ. Мѣрїреа Са днпѣратѣл Рѣсіеі а порѣпчїт днкъ а се дескїде дн стателе Днпѣрѣдїеі Сале о сѣвскрїере, дн але кѣрїа мїжлоаче с'аѣ зшѣрат ші се маі зшѣреазѣ тѣлді дн ачеі непорочїді. Тревзїнда череа а се лѣа гравнїче тѣсѣрї ка сѣ не пѣтем фолосї де ачѣеастѣ катастрофѣ пентрѣ віїтоареа днфлорїре а орашлѣві. Греле пѣдндетѣлѣрї се днпогрївеа ла а лор дндеплінере; прїп възп днсъ воїонѣ а възлор орѣшанї с'аѣ депѣртат тоате, ші пѣтем пѣдеждїі къ пѣоа прївелїще че песте пѣдїп ва днфѣдїша капїтала поастрѣ, ва щерце днтрїстарѣа трекѣтлѣві. Домпїлор, пѣ почїѣ сѣ тѣ гѣндеск ла а чеа кѣмплїтѣ днтѣмпларе фѣрѣ а фї копрїсе, пе лѣпгѣ жалѣа че децѣапѣтѣ дн сѣфлетѣл тѣѣ а еї адѣчере амїпте, де зп сіптімент де фалѣ націоналѣ, прївїнд ла кѣраціѣл че аѣ арѣтат чеї вѣлтѣді, ші ла кредїнда къ каре тоді с'аѣ сіліт а'шї дїнеа а ле лор легѣтѣрї. Бѣпа орѣндїалѣ пѣ с'а тѣлѣрат пїчі тѣкар зп мїнѣт, ші кредїтѣл пострѣ ешїнд вірвїтор дн ачѣеастѣ крїзѣ, ла каре песте пѣдїп с'а адѣогат ші ачѣеа прїчїнїтѣ де тѣлтеле фалїменте дн стрїеїнѣтате, се афлѣ аствзі, прїп актївіта-

та ші чінстеа пергдеторілор поцрїї, маї віне дотемеіат декът тотдеазна. — Фіпапда поастръ, де ші се доведеге непопрівітъ къ тревзінде ле че дін зі дн зі се івек маї тълт, дъпъ прїнципъл днсъ че дін днчепът ам лват де а нъ ковърші міжлоачеле че авем дн диспозїціе, се поате сокотї дн вълъ старе, не днфьдїшъндъсе нічі вн дефічіт ла нічі вна дін каселе пьвлїче, ва днкъ челе маї тълте авънд ші кьте о резервъ, прекъм вь ведї пьтеа днкредїнда дін сокотелїле каре аъ а се а дьче ла а Дьтнеавоастръ черчетаре. — Вь фьгъдзіам ла днчепътъл авълві днчепат подъл не Олт, фьотъпї пентръ капїталъ ші дескїдереа песте Карпаді а дрътълві дела Къїненї. Шїці къ ачесте фьгъдзелї с'аъ дндеплїніт къ кїп де а лъса ла чеї каре вор венї дъпъ пої адевърате монъменте але ръвпелї шї а талантълві челор че н'аъ ажътат днтръ а лор съвършіре. Фелърїте алте лъкрърї прївітоаре ла днлеснїреа комънкаціїлор шї ла дескїдереа де поъ ісвоаре де ферїчіре, с'аъ зрмат дн деосевїте пьтърї але прїнципатълві, шї се вор зрма дн прїмъвара вїтоаре къ ачеа поъ днфокаре че адаогъ ісвътїреа шї есперїенца. — Дака не лъпгъ ачеастъ скъртъ дескїрїере а лъкрърїлор че с'аъ съвършіт дн кърцереа внві сїнгър ан, вом днгоарче прївіреа аспра стърїї де мїнїде, де сїгърандъ шї де тълдъмітоаре петречере днтръ каре се афлъ астъзі цара поастръ, вом гъсі дндестъл прїледїв де а не вькьра къ тодії шї а ведеа вїторъл свът челе маї тългъїтоаре феце; къ кондіціе днсъ де а

нъ ста дн дръм, кьчі тімпїї стърїї дн лок сълт тімпї де пейре пентръ неамтрїле че днчеп а се репаше. — Домпїлор, астъзі съптем не калеа чеа вълъ; съ кьзтъм а зрма не дъпса, дъндъне тълна шї спрїжі нїндъне внїї не алдії. Днпрезварае сїлїнделор поастре есте неапъратъ ка съ пьтем вїрві аневоїнде ле кьте дръмъл чївілізаціеї днфьдїшеазъ. Патрїа вь ва фї рекъпоскътоаре, шї зрмашїї вор вїнекьвълта пьтеле Дьтнеавоастръ.“

К в ц е т ь р і.

Днделепчїзнеа нъ не ласъ а креде тоате кьте азїм, а фаче тоате кьте пьтем, а зіче тоате кьте шїм, шї а келтві тот че авем.

— Нъ лъм къ пої дін ачеастъ віагъ де кьт перфекціа че ам дат сьфлетълві ностръ.

— Дака копїї ар фї девенїт чеаа че ащеавтъ пьрїнгїї лор дела дъпшїї, атълчеа пре нътълт ар фї фост пьмаї нїде зеї.

— Вїртъділе політіче нъ пот съ айвъ ал темейт декът вїртъділе морале.

— Оаменїї сїмплї шї дрепдї сьнт аневоїе де амъціт : еї н'аъ атъта мїнте де прїсос ка съ фїе жькьрїа алтора.

— Кънд воїенде чїнева съ плакъ дн лъте, катъ а се лъса съ днведе тълте лъкрърї каре ле шїе, дела оаменїї каре нъ ле шїї.

— Нъ аї съ перзі нїмік аколо внде даторїа саъ дрептъл тьъ те протече.

(Кър. ром.)